

УДК 656.13

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЗНИЖЕННЯ КІЛЬКОСТІ ДТП, ЩО ВІДБУВАЮТЬСЯ З ВИНИ ВОДІЯ

*В.В. Циганок, студент**Науковий керівник Яковенко С.Л., викладач**Лозівська філія Харківський державний автомобільно-дорожній коледж*

Найбільш частими причинами ДТП з вини водіїв є перевищення швидкості, недотримання дистанції, недотримання черговості проїзду, неуважність і нетверезий стан. З вини пішоходів відповідно перехід у невстановленому місці, ходьба уздовж проїжджої частини, перехід перед близько йдуть транспортним засобом, нетверезий стан. При аналізі події, на перший погляд, іноді здається, що технічна несправність не є причиною аварії. Найчастіше головну причину відносять за рахунок порушення правил руху.

Наприклад, наїзд на пішохода зазвичай пояснюють перевищеною швидкістю або пізнім застосуванням гальм. Але ж якщо б тиск у пневматичному приводі гальм було б великим, а гальма відрегульовані більш ретельно, то подія була б попереджена. Тому більш глибокий аналіз причин пригод дозволяє стверджувати, що фактична кількість ДТП, викликаних технічними несправностями, більш значно. По даній класифікації фактори, що сприяють виникненню пригод, розділені на три великі групи: чоловік (водії, велосипедисти, візники, пішоходи, пасажери); транспортні засоби; дорога, вулиця.

Причини дорожньо-транспортних пригод:

- 1) недотримання правил дорожнього руху учасниками цього руху;
- 2) застосування водіями таких прийомів керування транспортними засобами, які викликають їх замети, перекидання або втрату керування під час руху і створюють можливість поломок і псування механізмів, що призводять до аварійних ситуацій;
- 3) зниження працездатності водіїв внаслідок перевтоми, хвороби або під впливом факторів, що викликають зміну самопочуття і сприйняття обстановки руху;
- 4) незадовільний технічний стан транспортних засобів;
- 5) неправильне розміщення та кріплення вантажу, що приводить до втрати управління, стійкості, зміни режиму роботи механізмів, відмови в роботі;
- 6) незадовільний влаштування та утримання елементів дороги і дорожньої обстановки;
- 7) незадовільна організація дорожнього руху.

У свою чергу, пішоходи також можуть спричинити ДТП під час переходу дороги в невстановлених місцях, ідучи уздовж проїзної частини та перебуваючи в нетверезому стані.

Іншими причинами ДТП є:

- недотримання правил дорожнього руху його учасниками;
- застосування водіями таких прийомів керування транспортними засобами, що викликають їх заноси, перекидання або втрату керування під час руху та призводять до несправності й псування механізмів, наслідком яких є аварійні ситуації;
- зниження працездатності водіїв внаслідок перевтоми, хвороби або під впливом факторів, що викликають зміну самопочуття й сприйняття оточення руху;
- незадовільний технічний стан транспортних засобів;
- неправильне розміщення та кріплення вантажу, що призводить до втрати керування автотранспортним засобом, зміни режиму роботи механізмів, відмови в роботі;
- незадовільне облаштування та утримання елементів дороги.

При аналізі події найбільш просто віднести його причину до людини, яка, як вважають, зобов'язаний миттєво реагувати на зміну інших елементів комплексу та відповідним чином компенсувати їх вплив, домагаючись встановлення необхідного режиму руху. Однак така впевненість обґрунтована не в повній мірі. Багато ДТП, не пов'язані з поведінкою і станом водіїв, відбуваються через недосвідченість, недобрросовісності або недбалості певних посадових осіб, наприклад, події через дефекти транспортних засобів,

поганого освітлення вулиць, стан проїзної частини, неправильної розмітки вулиць, невірної установки дорожніх знаків, невірної дії світлофорів і т. п.

На відміну від систем автоматичного регулювання людина не має запрограмованої системи відповідей на всі випадки склалася дорожньо-транспортної ситуації. Розглядаючи можливі варіанти вирішення виниклої задачі в обмежений період, він може допускати помилки, кількість яких збільшується при втомі. При обліку цієї обставини за такими рядками статистики причин ДТП, як перевищення швидкості, неправильний обгін, неправильний поворот, недостатня видимість вночі, навіть наїзд на велосипедиста або пішохода на дорозі, у багатьох випадках виявилось б, що для основної частини водіїв причинами пригод стали важкі умови руху, зумовлені особливостями дороги. Було достатньо самого незначного ослаблення уваги водія, щоб виникла небезпека дорожньо-транспортної пригоди.

Профілактика ДТП:

1. Для зменшення кількості ДТП за участю працівників підприємств, керівникам потрібно:

- виявляти й перешкоджати порушенням працівниками правил дорожнього руху;
- наглядати за технічним станом транспорту;
- обліковувати й аналізувати ДТП, причини й умови їхнього виникнення, а також вживати заходів щодо їхнього усунення;
- організовувати й проводити агітаційно-пропагандистську роботу.

2. Для зменшення кількості ДТП підприємствам-перевізникам необхідно:

- створювати службу безпеки дорожнього руху або призначити посадових осіб, які забезпечуватимуть вирішення конкретних питань безпеки руху;
- розробляти та забезпечувати функціонування системи управління безпекою руху;
- удосконалювати роботу з питань підготовки та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів;
- розробляти та проводити заходи із безпеки дорожнього руху, запобігання виникненню ДТП та порушень правил дорожнього руху;
- своєчасно інформувати про випадки ДТП та порушень правил дорожнього руху, що сталися на підприємстві перевізника;
- здійснювати заходи щодо розвитку, експлуатації та утримання транспортних засобів відповідно до вимог чинних правил, норм і стандартів;
- здійснювати належний медичний контроль та інструктаж водіїв;
- проводити стажування водіїв;
- забезпечувати усунення причин, що призводять до ДТП, та здійснення профілактичних заходів, визначених комісіями за підсумками їх розслідування;
- організовувати пропаганду з питань безпеки руху, здійснювати контроль за додержанням водіями вимог безпеки руху.

Специфічною формою виховно-профілактичного впливу на учасників дорожнього руху (водіїв, пасажирів, пішоходів) є огляди по безпеці дорожнього руху, операції, рейди, тематичні конкурси й кінофестивалі.

Література:

1. Безсмертний В.О. та ін. Основи керування автомобілем і безпека руху: Підручник – К.: Вища школа.,1996. – 202с.
2. Живогляд В. Г. Теория движения транспортных и пешеходных потоков / В.Г. Живогляд. – Ростов н/Д : Издво журн. «Изв. вузов. Сев.– Кавк. регион», 2005.– 1082 с.
3. Пугачев И.Н. Организация и безопасность дорожного движения : учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений / И.Н. Пугачев, А.Э. Горев, Е.М. Олещенко. – М.: ИЦ «Академия», 2009. – 272 с.